

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy óra 100 korona. Negyedévre 280 korona.
Félévre 560 korona. Egész évre 1100 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 5 korona.

Az idegen vendégek

A háborút elvesztettük. Nem fegyverrel győztek le ugyan, alattomos mérgező vágott a földhöz és csak így tudták a kardot kicsavarni kezünkől, ámde elbuknunk s a „győztesek” érvényesítették jogaikat.

Elvették országunk javarészt, elhordták hosszú békeévtizedek fáradságos munkájának gyümölcsseit, tönkretették ipari s mezőgazdasági termelésünket évtizedekre, összeroncolták az egész testünket, elzárták tőlünk a világkereskedelem életető levegőjét — mindezt a győztes jogán. Kezünk ökolbe szorult, szemünk vérbe borult, de hallgatunk s türijük a büntetést.

A győztes joga azonban a végtelenségig kiterjeszthető. Ma — mikor az ország csonka, rongyokban járó koldushoz hasonlít, mikor énnivaló nem akad — a „győztesek” még mindig itt vannak közöttünk s most a „jóvátétel” helyett „ellenőrző” szerepük van. Az ellenőrzés úgy történt, hogy békés polgárok házaikat rohanják meg, ahol fegyverek után kutatnak, majd gyantlan falvak, községek csendjét verik fel, zsákmányolt holmikát keresvén, — ismét máskor a földeken teszik tönkre a békés munka fáradságos eredményeit, kazlakat, csűröket felulva, hogy az állítólag elrejtett hadianyagot napfényre hozzák.

Am ellenőrizni másképp is lehet és ebben nincs hiány. A lerongyolódott valuta mesés lehetőségeket nyújt, a budapesti életörömök vajmi könnyen megszerzhetők annak, akit a jó sorsa antant tiszt képében ma ide sodort. Pár fontért házakat, pár frankért telkeket vásárolhat ma a büszke albiion vagy a „grand nacion” egy némely ambiciózus ifju tisztje, sőt katonája. Megteheti azt, hogy a vendéglőknek egész étlapját megcsináltatja és megeteti a kutyájával; megteheti azt is, hogy ezres bankóval gyújt rá a pipájára, hiszen van miből, fizeti a magyar állam.

A „gloire” népe nem átálja

egy kifosztott ország husában vájkálni, annak zsirján hizni, — magának minden jót megvásárolni annak az országnak a pénzén. A büszke Anglia fia szívesen fog bele jól jövedelmező üzletekbe a legyőzött országban is, főleg akkor, ha költségeit az az ország viseli. A nyugati kultúra és a példás emberszeretet, a szent civilizáció mindezt nemcsak hogy megengedi, de egyenesen meg is követeli.

Az Afrikában lakó beduin sátrába fogadja megsebesült ellenfelét, ellátja mindennel és testvérként bánik vele, míg ismét harcra készen áll belőle. A félvad tuareg ellátogat a legyőzött ellenséges néptörzs falujába és eleséget ad az éhezőknek, — gyámolítja a támasz nélkül maradtakat. Pedig ezek vadak s

a híres nyugati kulturához semmi közük.

Szomorú sorban tengődik ma a magyar. Szomorú sorsát csak egy gondolat enyhíti, csak egy remény, — de több ennél: bizonyosság — teszi elviselhetővé: felderül még a mi napunk!

S reszkessenek azok, akik ma eleven husunkban vájkálnak, Isteniühöz meneküljenek, kik vérünket szívják, ha még egyszer talpra állunk!

Nem mozivásárlásokkal és jóvátételi követelésekkel, nem is évekig tartó pogyázással fizetjük vissza a kölcsön. De sokan megtanulnak imádkozni, még többen lesznek rabszolgává — Hadur előtt, megölt népeinknek, ha még egyszer felhangzik Európa piacán a „huj-huj”!

Csabai Miklós.

Végetért az indemnitás világa

A nemzetgyűlés mai ülése.

A nemzetgyűlés mai ülését Gaál Gáspár elnök 10 órakor nyitotta meg.

Napirend szerint következik az indemnitás folytatolagos tárgyalása.

Elsőnek Bogya János szólal fel: A magyar nemzet nem tehető felelőssé a háborúért. Bennünket az általános világhelyzet sodort bele a harcba. Nem fegyverrel győztek le bennünket, hanem propagandával. Olyan helyzetet sikerült teremteniük, mely megbontotta a belső frontot. Azok, akik materialista alapon állottak, olyan szervezetet hoztak létre, amellyel érvényesíteni tudták akaratukat. Ez a szervezet a szabadkőművesség volt, melynek nálunk is voltak exponensei. Az antant megbízásából ezek indították meg a hadjáratot, amely végül a forradalomra vezetett.

Megállapítja, hogy a szociáldemokraták részéről ma is folyik a harc. Amíg ők a nemzetet támadják, ellenségeink, az ellenséggel szemben pedig védekezniük kell és védekezni is fognak.

(Helyeslés a kormányparton.)
Ellenségeink még mindig el tudják helyezni aknáikat. Nem számítanak arra, hogy még egyszer ki engedjük csavarni kezünkől a fegyvert.

A szegénység és a szerencsétlenség volt az oka, hogy a kommunizmus és a forradalom...

Esztergyósi: A bolsevizmus a háboru szülője.

Bogya: A bolsevizmus a propa-

ganda szülője, amelynek onok eszközei voltak. Megállapítja, hogy Amerikában és a többi kulturált országokban is több a munka nélküli szegény, mint Magyarországon. A tulajdonról csak támadásokat intéznek.

Saly Endre: Talán udvarolni jöttünk ide?

Bogya: A harmadik internacionálét a nyugati szociálisták megtagadták és azt mondták, hogy ez Ázsiából jött, az ázsiai szocializmust képviseli. (Ugy van!)

A szociáldemokraták, látván, — hogy a gazdasági és tudományos téren meg van az internacionálizmus, annak az illúzióknak engedték át magukat, hogy más téren is korlátlanul meglegyen az. A szociáldemokrata párt optikai csalódásban helyezkedett az internacionálizmus alapjára.

Varsányi: Ebből tanulhatunk!

Bogya: Akinek szociális érzéke van, nem támadhatja a kultúrát, az emberiség pilléreit. A hazát, a haza erkölcsi alapjait. Ez materialista alapon is bizonyítható. A haza kulturális dolog. Abból, hogy olyan ferdeségek voltak a magyar állam, a magyar politikai életben, abból, hogy optikai csalódások is irányíthatták az államéletet, következik, hogy milyen fontos a nagy tömeg kulturális irányítása. Akkor, amikor az általános választói jogot megadtuk, tudni kellett volna, hogy a nép kulturális emelkedése nélkül a demagógia fog érvényesülni. Mikor az általános választó-

jog jött, megjött vele a demagógia is.

Ez ellen ugyanazokkal az eszközökkel kellett volna küzdeni, — mint a melyekkel küzdöttek az angolok. Bennünket nem fegyverrel győztek le, hanem propagandával. Nekünk is szervezni kellett volna belső és külső propagandát. Ennek elmulasztása miatt vádolja a kormányt. Külpolitikai téren a propaganda igen súlyosan esik a latba. Célja a közvélemény megváltoztatása. Magyarország helyzete olyan, hogy világpolitikai sulya van. — Földrajzi helyzeténél fogva óriási jelentőséggel bír a világpolitika serpenyőjében. A gazdasági rekonstrukció igen súlyosan terheli a győztes államokat is. Angliában 2 millió ember volt munka nélkül; ezért érhető tehát Lloyd George örökös törekvése, amellyel a világ gazdasági kríziséből a kivezető utat akarja megtalálni. Az a szegénység, amely bennünket nyom, nyomja egész Európát is. Lloyd George a világ gazdasági helyzetét akarja szabályozni, gazdasági konszolidációt akar teremteni. Ez rendkívül emeli Magyarországot világpolitikai és gazdasági sulyát. A német-orsz szerződés azonban semmit sem használt, mert az oroszok még így sem ismerik el a magántulajdont. Tehát kereskedelemben bocsátkozni velük nem lehet. Ha Németországban oly törekvések ütnek fel fejjük, ami Franciaországnak nem tesz szűn, Franciaország rátonné kezét a Ruhr vidékre. Németország ütőere. Angliának tehát igen fontos politikát kell folytatnia. Az elalélt Németországot nem szabad magához térni engednie, mert akkor a 70 millió német revansá nagyon drága és keserű lesz Franciaországra.

Franciaország bathatosan támogatja azokat a köröket, melyek a nemzetközi célokat szolgálják. Ezért támogatja Németország ily felfogású köröit is, hogy így Bismark remekművét darabokra törje.

Az oroszok talpraállása után elő áll az a helyzet, hogy az oroszok expanzív politikát folytatnak Keletázsia vagy Európa felé. Utóbbi esetben Konstantinápoly felé gravitálnak, ami Anglia érdekeivel hozza őket összeütközésbe. Oroszország talpraállása után erősödni fog a pánszlávizmus. Már pedig, ha Anglia hozzájárul ahhoz, hogy a szerbek összefogjanak a csehekkel és lehetővé teszi nekik a korridor létrejöttét, így Oroszországnak elegendi az utat Konstantinápoly felé.

Ezek a tények emelik Magyarországot világpolitikai jelentőségűvé. — Angliában elegendő megértésre találunk; ezt az alapot propaganda útján mélyíteni kell.

Olaszország érdekei gazdasági

okomnál fogva, hogy az Adria mágneses részét biztosítsa magának. Enélkül az Adria csak holt tenger. Olaszországnak tehát Magyarországra kell támaszkodnia közép-európai politikájában. Sajnálatos állapotja meg, hogy Génában nem emelték ki eléggé gazdasági jelentőségét Magyarországnak. Nekünk tehát szövetségeseket kell keresni. Aktivitást kell követelnünk külpolitikánkban. A szent korona elméletét fejtegetni hosszasan. A szent korona az állami szuverenitás főalanya, a magyar alkotmányosság pillére. A kormány iránti nincsen bizalommal, az indemnítási javaslatot nem fogadja el.

A következő szónok Szakács Andor. Beszédében támadja a kormányt, azért, mert a régi kiscgazda párt programját képező általános titkos választójogot nem alkotta meg. A rokkant ügyvel kapcsolatban azt mondja, hogy amikor Bernárd után Bernolák vette át a népjóléti miniszterium vezetését, azt mondta, hogy 30 ezer akta volt elintézetlen. A mostani népjóléti miniszter bevallja, hogy 70-80 ezerre megy az elintézetlen akták száma. Kívánja, hogy a rokkant ügyek intézését utalják vissza a honvédelmi miniszterium hatáskörébe.

Beszéde végén rátér a szociáldemokratáknak a nemzetgyűlésen való megjelenésére. A földműves nép elfordult a kiscgazdapárttól, ez segítette győzelmére Debrecenben, az I. kerületben a szociáldemokratákat.

Kuna P. András: Mert többet ígért neki és olyat, amit nem tud teljesíteni.

Az elnök kéri a szónokot, hogy beszédét délután mondja el.

Ezután az elnök 2 órakor az ülést felfüggeszti.

A délutáni ülést Gaál Gaszton elnök nyitotta meg.

Szakács Andor folytatja beszédét. Utal arra, hogy a szociáldemokraták programjukat felfüggesztve polgári demokrácia megteremtésére és kiépítésére segédkezet akarnak nyújtani a nemzetgyűlésnek. Kijelenti, hogy a függetlenségi pártnak a háboru elvesztésében semmiféle része nem volt. A függetlenségi párt 1918 októberében azt kívánta, hogy a wilsoni pontok alapján külön béke jöjjön létre.

A függetlenségi pártot nem lehet felelőssé tenni a háboru elvesztéséért. A wilsoni pontok közzététele idején tisztességes békét köthetünk volna, gróf Tisza István még október 30-ika előtt kijelentette, hogy Károlyi Mihálynak kell átvenni a hatalmat. Feloszlatta a saját politikai pártját és önként visszalépett a politika teréről, minthogy nem akart utjában állani az új kibontakozásnak. Politikai csődjének beisméréseképpen levonta a konzekvenciát és elfogadta az általános egyenlő, titkos választójogot. De mindez már késő volt. Véleménye szerint Károlyi Mihálynak két héttel korábban kinevezése esetén elkerült volna a forradalmat. A forradalmat, mint ahogy ezt a Tisza perből tudjuk, Budapestről összeverődött katonaszökevények csinálták. Ők igen jól látták, hogy hova fognak fejlődni az események és idejében gondoskodtak volna, hogy elkerüljék a bekövetkezendő súlyos eseményeket. Határozati javaslatot

is nyújtottak be, hogy az olasz frontról rendeljék haza a csapatokat a veszélyeztetett határokra és a belső rend védelmére. Ennek kivétel azonban a legfelső helyen tanúsított magatartás miatt lehetetlen volt. Amikor későbbben kezükbe került a hatalom mindent elkövettek a tulkapások megakadályozására. Majd a kormány politikáját bírálja. Bizalmatlan iránta. Az indemnítási javaslatot nem fogadja el.

Rottenstein Mór: Szabó József és Csik József beszédével polemizál. Kijelenti, hogy beszédük téves alapokon épült fel. A bolsevizmus és a kommunizmus nem egy, minthogy Csik József mondja. A bolsevizmusnak és kommunizmusnak a célja ugyanaz, azonban a kommunizmust a célt legális eszközökkel akarja elérni, míg a bolsevizmus erőszak útján. A szociáldemokrácia végcélja valóban a kommunizmus, a szociáldemokraták azonban a legális utat akarják betartani. A nemzetköziségről, kijelenti, hogy nem jelent egyúttal nemzetellenességet is. Követeli a munkásbiztosító pénztár autonómiájának visszaállítását.

Rothenstein: Visszautasítja a kormányt azon vádjait, mintha a szociáldemokrata munkások terrorisztikusan járnának el társakkal szemben. Hivatkozik a legfelsőbb katonai parancsnokságok elismerésére, amelyből kitűnik, hogy a szakszervezeti munkások voltak a legjobb katonák a harctéren.

Erdélyi közbeszól: Akkor ugylát-szik, hogy ön nem volt a harctéren. A kormány iránt nem viseltetik bizalommal és így az indemnítást nem szavazza meg.

Peidl Gyula: Apponyi Albert gróf

azon ajánlatával foglalkozik, amelyet a szociáldemokrata pártból kitézett a végett, hogy tartják fenn az állandó érintkezést a polgári pártokkal. Ő szívesen enged a felhívásnak. De nem támogathatjuk a kormány békés szándékait. Az Est, a Világ, a Pesti Napló és a Magyarország megszüntetését célzó indítványra vonatkozólag kijelenti, hogy nézete szerint a többség el fog zárkózni a megszavazás alól.

Felkiáltások a kormánypártos Nagyon is komoly pártja van.

Peidl Gyula: A szakszervezetek nem lelkesedtek a kommunizmusért, mert tudták, hogy nem tartható fenn. Különösen a vasmunkások között hamarosan ellenségei lettek a kommunizmusnak, amely sokkal tovább tartott volna, ha a munkásság nagyrésze nem lett volna ellene. A bolsevizmus örületéért azok a kormányok felelősek, amelyek uralmon voltak a háboru előtt. A kormány teremtse meg a megfelelő légkört, mert e nélkül lehetetlen az egészséges együttműködés.

Az indemnítást nem szavazza meg.

Több asszónók nem lévén, elnök az indemnítást általános vitáját berekesztette. Jelenti, hogy holnap, 29-én délelőtt 10 órakor megérkezik a 8-ik számú tuz szállítmány. Az ünnepélyes fogadtatásnál a nemzetgyűlést Huszár Károly képviseli. Bemutatja a Varmegyei Alkalmazottak Országos Egyesületének kérvényét, a vármegyei alkalmazottak illetményeinek tárgyában.

Ezután napirendi indítványt tesz, amely szerint legközelebbi ülés hétfőn, 31-én délelőtt 11 órakor lesz, amelyen folytatják az indemnítást tárgyalását.

Ülés vége háromnegyed 8 órakor.

A mérnöki hivatal terve a városháza ujjáépítésére.

Három javaslat. — Több százmillió költséggel.

A Debreceni Újság pár hét előtt adott hírt arról, hogy a városi mérnöki hivatal a közgyűlés elhatározása folytán hozzáfogott a városháza ujjáépítésé tervének elkészítéséhez. A közgyűlés elhatározását szűkebb körű bizottság tárgyalásai előzték meg, melynek során megállapították, hogy a város hivatalai számára a mostani helyiségek teljesen elégtelenek. Ugyanakkor összeírták, hogy hány hivatali szobára van szükség, ide számítva azokat az intézményeket is, amelyek ezidő szerint a városházán kívül vannak elhelyezve. Összesen 232 helyiség kell ma, hogy a városi adminisztrációt összpontosítva egy épületből lehessen intézni.

A szűkebb körű bizottság megállapításaihoz képest készítette el a mérnöki hivatal a terveket és a költségvetést, valamint a műszaki leírást magába foglaló jelentést, amelynek kíséretében jutottak tegnap a városi tanácshoz a városháza ujjáépítésének ügyiratai.

A mérnöki hivatal három megoldást vett figyelembe az építkezés keresztülvételénél s e szerint három tervet is készített.

Az első szerint a mai városháza átalakítása oly módon, hogy még két emeletet fognak ráépíteni s az adóhivatali épületre egy emelet

huznának rá. Ezen terv kivételénél nem veszik figyelembe a város szabályozás terveit. E megoldás esetén az összes városi hivatalok az előjáróságon kívül elhelyezhetők.

A második terv szerint a mai városházát a szabályozási terv figyelembe vételével építenék át három emeletes épületté. Ily módon úgy az adóhivatal, mint az előjáróság is helyet kaphat.

A harmadik mód egészen új városháza építése, a jelenlegi és a régi pénzügyigazgatóság helyén és a Kaszanyitzky-féle telken. Ebben az új épületben nem csak minden hivatalt el lehet helyezni, hanem még 35 helyiség felesleg is marad a városnak.

A műszaki leírás részletesen közli, hogy a tervek elkészítésénél a mérnöki hivatal figyelembe vette a rendelkezésre álló terület praktikus kihasználását. Ezután rátér a leírás a költségek közlésére. A szerint az első megoldás alapján az építkezések 122 millió 200 ezer koronát tenne ki. A második mód, mely a bérházépítéssel kapcsolatos 267 millió 400 ezer koronát igényel. Megjegyzendő, hogy ezen módozat esetén a városháza területén létesített bérházban 30 lakás és 40 üzlethelyiség is lenne, ezenkívül az udvarban vendégfőt is létesítenének.

E mód létszámát mutatkozik, mert a lakás hányon segítené, azonban a városi hivatalok szempontjából nem mondható ideális megoldásnak.

Megadna még a harmadik módozat, az újonnan építendő városház épület. Ez a Ferenc József-ut és Kossuth-utca szabályozási vonala által és a Sas-utca kiszélesítésével húzott új határok, valamint a Dégenfeld-tér megmaradó vonala által körülvevett területen épülne. A beosztásnál a lipcei, drezdai városháza, továbbá a pénzügy és igazságügyi miniszterium, valamint a debreceni rendőrség palotájában jól bevált rendszert vezetnek alapul. Nincsenek előszobák, hanem fedett folyosókról nyílnak az ajtók a hivatalokba.

Az építkezés kivételénél a magyar kultúra jelezetességei érvényesülnek. E terv szerint minden városi hivatal a legkényelmesebben elhelyezhető lenne, sőt külön 35 helyiség rendelkezésre állana a jövőendő hivatali szaporodás esetére. Az új városháza épületében 42 nagy üzlethelyiség is létesíthető. A terv kivetele, tekintettel arra, hogy a lebontandó régi városháza anyaga a hontási költségeket többszörösen fedezi, csak 218 millió 500 ezer koronát tenne ki.

A műszaki leírás foglalkozik mind a három megoldási móddal és rámutat mindgyik előnyeire és hátrányaira.

Az első megoldási mód alkalmasnak látszik az első pillanatra, de már 10 év múlva a városháza szűk lesz s így végleges megoldást nem biztosítja.

A második terv nem veszi tekintetbe a város szabályozását s a hivatalokat sem helyezi el a legjobban, így ez a megoldás is csak ideiglenesnek mondható.

A harmadik terv kivetele a legalkalmasabb és a legolcsóbb. Először, mert a rendelkezésre álló területet nagyszerűen ki lehet használni, másodsor a hivatalokat kitünően el lehet helyezni, harmadszor a város rendezés szempontjából is végleges megoldást jelent.

Tekintettel arra, hogy ily módon századokra való megfelelő, tartós és az idővel dacoló nemes anyagból épülne az új városháza, a költségek hosszabb ideig volnának amortízálnak. Ezt a töresztést az elhelyezendő 42 üzlethelyiség biztosítaná. Így tehát a többi szemponttól eltekintve a teljesen új épület létesítése kívánatos, mert az első és második mód szerint az építkezés csak részletekben történhetné és hosszabb ideig tartana, míg a harmadik terv alapján az építkezés egyszerre hitható végre.

A nagyszerű terveket és kiváló képzettségre valló műszaki leírást Borsos József helyettes főmérnök készítette, aki a legközelebbi tanácsülésen fogja ismertetni az építkezések kérdését.

Győződjön meg!
Briliánsért, aranyért,
 a legmagasabb árt fixetom!
Gritsoli Ékszerkereskedő.
 Verbóczy-utca 2. sz. (Parkkamara)

Délutáni tőzsde.

Hivatalos délutáni magánforgalom 1922. július 28.

A délutáni hivatalos magánforgalomban a szilárdság még fokozottabb mértékben jutott kifejezésre. Rekord árfolyamok kerültek felszínre. Nyugatiakban áruhiány volt.

Napoleon 6800, dollár 1738, márka 307—2, osztrák korona 425—35, lei 1115—22, szokol 4050—40, dinár 2100—20.

Amsterdam 698, Bukarest 1100, London 7900, Berlin 308, Itália 8300, Páris 145, Prága 4100, Svájc 336, Bécs 415, Zágráb 530, Newyork 1745, Varsó 27 fél.

Három hónapos ebzárlat Debrecenben.

Az előjáróság szigorú intézkedése.

A városi m. kir. állatorvos jelentése szerint Debrecen sz. kir. város belterületén (V. állateg. körzet, belterület és összes kertéségek) újabb veszettségi eset megállapított. Ezért a mai naptól kezdődő három hónapi ebzárlat rendeltetett el, amely idő alatt minden kutya tulajdonosa köteles kutyáit köve tartani, az utcán pedig szájkosárral ellátva, csak pórázon vezetheti.

1. Minden kutya tulajdonosa szigorú kötelessége lévén minden birtokában levő kutyának adózatásra való bejelentése, figyelmeztetnek a kutya tulajdonosok, hogy a be nem jelentett kutyák azonnal kiirtatnak és tulajdonosaik ellen a kihágási eljárás megindítottatik s e mellett példásan büntetettetni fognak.

2. Kóbor kutyák feltétlenül kiirtatnak.

3. Szabadon járó kutyák összefogdosztatván, azonnal kiirtatnak s tulajdonosuk kihágási uton szigorúan büntetettetik.

4. Veszett, vagy gyanús eb által megmart, vagy egyébként veszettség, fertőzés gyanújában álló ebek és macskák feltétlenül kiirtatnak.

5. A veszettség terjedésének, vagy széturcolásának megakadályozása érdekében elrendelem, hogy ebzárlat alatt álló területekről ebeket és macskákat csak I. fokú állateg. hatóság engedélyével szabad elszállítani más helyre.

Végül figyelmeztetnek a kutya tulajdonosok, hogy az idézett F. M. rendelet értelmében kutyák, illetve macskák kiirtása iránt, az I. fokú közigazgatási hatóság által hozandó határozatok, tekintet nélkül az esetleg beadott felelőszere, mindenkor azonnal végrehajtandók.

Hangsúlyozni kívánom még azt, hogy a veszettség elfojtása és terjedésének megakadályozása érdekében tett hatósági intézkedéseket kerülhetetlen szigorral fogom végrehajtani.

Rostás István, s. k. városi előjáróság vezetője.

Legszebb kalapok, divatos formákban és szilárdon Frank Edénél a megyeháza mellett.

Valamennyi békeszerződés felülvizsgálása.

London, július 28.

A békekongresszus ma délutáni ülésén határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a kongresszus kijelenti, hogy Európa gazdasági jövőjének kiépítését, a jóvátételi tartozások leszállítását a Saar-vidék visszaadását, az elpusztított francia gyárak üzembe helyezését, a kölcsönös

hadiadósságok megfizetését és a szerződések megszüntetését követeli általános megegyezés alapján. Ugyanennek a célnak érdekében szükségesnek tartja a kongresszus a népszövetség kiépítését, nemzetközi kölcsön előteremtését és valamennyi békeszerződésnek felülvizsgálását a népszövetség részéről.

A francia kormány ridegen elutasító válasza a német moratórium ügyében.

Arra a jegyzékre, amelyet a német kormány a moratóriumra vonatkozó július 12-iki kérelmének kapcsán a készfizetés és egyes választott bíróság ítélete tárgyában a szövetséges kormányoknak megküldött, ma érkezett meg a francia kormány válasza, amely rendkívül rideg elutasítást tartalmaz.

A francia kormány a részletek meg nem fizetése esetére az 1921. évi július 16-iki egyezmény felmondását és a békeszerződés legszigorúbb végrehajtásának követelését helyezte kilátásba. A jegyzék utal arra, hogy Németország a szükséges össze-

geket megszerezheti azonnal az által, hogy annak a cikknek végrehajtását felüggeszti, vagy késlelteti, amely a német kormány állampolgáraival szemben a német vagyon likvidálására, kártérítésére kötelezi.

A francia kormány végül 10 napi határidőn belül, amely július 26-án kezdődik, a német kormánytól nyilatkozatot vár arra nézve, hogy a német egyeztető hivatal bejelentse a két millió fontnyi általánosság megfizetését, mert különben bizonyos, de közelebb nem részletezett rendszabályokat fog életbe léptetni.

A mentelmi bizottság ülése.

Budapest, jul. 28. A mentelmi bizottság ma délután 5 órakor Fáy-Gyula elnöklése alatt ülést tartott, amelyen lefolytatta Hirr György, Kiss Menyhért, Reimprecht Antal és Urbanics Kálmán nemzetgyűlési képviselők mentelmi ügyét. A bizottság elhatározta, hogy Hirr György, Reimprecht Antal, Urbanics Kálmán nemzetgyűlési képviselők kiadását javasolni fogja a nemzetgyűlésnek. Kiss Menyhért kiadását a bizottság nem javasolja, mert politikai zaklatás esetét látja fenntartani.

A debreceni mezőgazdasági kamara választmányi ülése.

A debreceni Mezőgazdasági Kamara tegnap tartotta igazgatóválasztmányi ülését, amelyen dr. gróf Almásy Imre elnöklésével a debreceni nyolc varmegye kamara kerület választmányi tagjai csaknem teljes számban vettek részt.

Az ülésen dr. Rácz Lajos igazgató ismertette a kamara első hónapi munkáját és ügymenetét, amely minden reményt meghaladja arányokban lomtározott ki máris. A kamara programját a mezőgazdasági érdekek minden vonatkozására kiterjedően terjesztette elő, továbbá a kamara igazgatója a programot, amely minden részében teljesen gyakorlatias célokat követ,

a kamara egészében elfogadta. A kamara máris igen számos növénytermelési és állattenyésztési ügyben lépett fel törekedvén a kerületében mutatkozó bajokat megállapítani és azok orvoslására beavatkozni. Számos olyan intézmény megalapozásához kezdett a kamara, amelyek a többet és jobbat termelés elősegítő lesznek más irányban pedig arra szolgálnak, hogy a gazdának biztosítsák azokat az eredményeket, amelyekkel a gazda munkája megteremteti.

Az igazgatóválasztmány végül testületileg részt vett a debreceni gazdasági egyesület rendkívüli ünnepi közgyűlésén, ahol 12 debreceni gazdasági család kapott kitüntetést oklevelet és jutalmat.

Robbanás a nagy hőség miatt.

Négy halott, tíz sebesült.

Bukaresti híradás szerint Fokásban a rendkívüli nagy hőség következtében egy löszerraktár felrobbant. Sok kaszárnya romhadólt. Az anyagkár meghaladja a négy milliót. Négyen meghaltak, 10 megsebesült, köztük több tiszt is. A robbanás hatását az egész városban megéreztek és az ablaküvegek mind bezuzódtak.

Döntés a határozati javaslatok felett.

Budapest, jul. 28. Az indemnitás általános vitája a ma délutáni ülésen bekezdett. A benyújtott határozati javaslatokra és indítványokra vonatkozólag a Ház csak a legközelebbi ülésén fog dönteni, amikor is az ezeket benyújtó képviselők, a zárszó jogával fognak még élni. Ugyancsak a legközelebbi ülésre marad Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter válasza az indemnitás általános vitájában elhangzott beszédekre. Ennek megtörténte után a Ház áttér a törvényjavaslat részletes vitájára, amely valószínűleg a jövő hétt is ki fogja tölteni.

Földet kapnak a hadirokkantak.

Hadi özvegyek és felnőtt árvák.

A városi előjáróság felhívása.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság 10.919—1922. O. F. B. sz. végzésével, Debrecen város területén az érdekeltek földhöz juttatása szempontjából az 1920. évi XXXVI t.c. 2. §-a 1. pontjában foglaltak (hadirokkantak, hadiözvegyek és felnőtt hadiárvák) összeírását rendelvén el, felhívtnak Debrecen város egész területén állandó lakással bíró mindazon hadirokkantak, hadiözvegyek és felnőtt hadiárvák, akik földművesek, vagy bár nem azok, földművelést folytatni hajlandók és képesek, családunként legfeljebb 3 kat. hold nagyságu juttatása, amennyiben pedig ennél kisebb ingatlanuk már van, annak 3 kat. holdra kiegészítése céljából való jelentkezésre. Ezzel egyidejűleg a földhöz juttatás elősegítése céljára jegyzékbe vétetnek az arany vagy ezüst vitézségi érmmel kitüntetettek, hadirokkantak, hadiözvegyek és felnőtt hadiárvák, a 94.000—1921. F. M. sz. földművelésügyi miniszteri rendelet szerint.

A személyes jelentkezés útján történő összeírás, 1922. évi augusztus hó 7-től bezárólag augusztus 24-ig a városi előjáróságánál — Rendőrségi épület, földszint, 41. sz. szoba — lesz, naponként délelőtt 8—12 óráig, amely idő alatt az érdekeltek jelentkezhetnek azon eredeti okmányok felmutatásával, amelyekkel a hadirokkantság, hadiözvegyesség és hadiárvaság hitelesen igazolható, tehát hadirokkantságot megállapító katonai végelbocsátó levél, katonai szolgálatban elhalt, vagy véglegesen eltűnt özvegyének törvényes házasságát igazoló okmánya, felnőtt hadiárvának atyjuk katonai okmányain kívül egyenként születési bizonyítványai, vagy mindazon, igazolásra elfogadható hiteles, eredeti okmányok, amelyekkel az igazolók rendelkeznek.

Városi Előjáróság.

Halálra gírólt gazdálkodó.

Dobszai István tragédiája.

Tegnap délután borzalmas szerencsétlenség történt egyik ondódi tanyán. Dobszai István debreceni gazdálkodó Ondódon levő tanyáján délután hat óra körül cséplőgépet vontattak. A lovak nehezen akartak indulni.

Nem messze a lovak előtt állt Dobszai István. A lovak hirtelen megindulva, megbokrosodtak s Dobszainak nem volt már annyi ideje, hogy kitérjen a megvadult lovak elől s a cséplőgép kerekai alá került. A nehéz gép összerúgta a szerencsétlen ember csontjait, borzalmasan összelapította a kerekék alatt szörnyethalt.

Dobszai holttestét az est folyamán Debrecenbe hozták Domb-utca 3. sz. alatti lakására, ahova kiszállt dr. Dobos Béla rendőrfogalmazó dr. Széll rendőrorvos kíséretében és jegyzőkönyvet vett fel az esetről.

Kisgazdaképző iskola

Csermajorban egy egészen új rendszerű iskola létesült az első kis gazdaképző. Elsősorban kisgazda emberek gyermekeit képezik ki. A kisgazdaság szakszerű kezelésére, hogy azután hazatérve saját kisgazdaságaikban érvényesítsék a szerzett ismereteket. A tanfolyamok két évig tartanak. Tanfolyamonként 20-20 növendékkel.

A bizottságok már kibocsátották felhívásukat, mely szerint a betöltendő helyeket augusztus 20-ig lehet megfolyamodni. A pályázó kérényeket illetőségi, orvosi és erkölcsi, továbbá iskolai bizonyítvánnyal, az elemi iskola 4 osztályáról kell felszerelni, azonkívül anyakönyvi kivonattal. A kérényeket a földmívelésügyi miniszterhez címezve az igazgatóságának küldendő be Csermajor, utolsó posta Vinyéd Sopronmegye.

Az 1922-23-ik tanév ellátási díja 6000 koronában van megállapítva. A növendékek ezért az összegért lakást, étellemezést, mosást nyernek és orvosi kezelésben is részesülnek. A felvételtől és a jelentkezés idejéről annak idején mindenkit tájékoztat az igazgatóság.

Kassa és Pozsony népessége.

A Kassán és Pozsonyban tavaly megtartott népszámlálás a következő eredményt mutatja ki: Pozsony összlakossága 93327, ebből cseh, illetve tót 37999 (40.7 százalék), német 27043 (28.9 százalék), magyar 2111 (22.6 százalék), zsidó 4022 (4.3) más nemzetiségű 3166 (3.5 százalék).

Kassa összes lakossága 52299 ebből cseh, illetve tót 31811 (60.9 százalék), német 2296 (4.3 százalék), magyar 11796 (22 és fél százalék), zsidó 5596 (10.5 százalék), más nemzetiségű 776 (1.7 százalék).

Egy főtárgyalásról elítávoztatták a kommunista hallgatóságot.

Megátalkodott vörösök a bíróság előtt.

Perényi Gábor táblabíró ítélőtanácsa napok óta tárgyalja Csathó Károly és kommunista büntársainak ügyét, akik a kommün bukása után is a bolsevizmus mellett álltak. Rőpiratokat terjesztettek, összeköttetést tartottak fenn a bécsi kommunistákkal, sőt egy amerikai vörös szervezettel is. A vádlottak közül többen

a tárgyaláson is kijelentették, hogy ma is kommunisták.

Sőt az egyik Perényi táblabíró kérdésére, hogy milyen vallásu, eképpen válaszolt:

— Az a szerencsétlenségem, hogy mint pár napos csecsemőt megkereszteltek. A vallásom egyébként kommunista.

Perényi Gábor táblabíró észrevette, hogy a kicsiny főtárgyalási terem aszfoltva

van hallgatósággal, de ezeknek túlnyomó nagy része kommunista érzelmű.

Megpillantott olyan egyénet is a közönség között, akit a bíróság bolsevista büncselekményért már elítélt és a büntetését kitöltötte. — Perényi táblabíró erre kijelentette, hogy a főtárgyalás nyilvánosságát mindenképpen meg akarja óvni, de ez még nem jelenti azt, hogy itt a kommunisták a téves eszméket a vádlottak kijelentései folytán tanulmányozzák. Éppen ezért elrendelte, hogy a hallgatóság között csak is olyanok lehetnek jelen, akik a vádlottak hozzátartozói, ezenkívül pedig azok, akik a nyilvánosságot valóban képviselik: jogászok és hasonló megbízható egyének. A megbízhatatlan kommunista elemeket intézkedésére a teremőrök elítávoztatták.

Héjjas Iván és társai.

Héjjas Iván és a vele együtt szabadlábba helyezett 6 társának ügyében egyelőre semmiféle különösebb változás nem történt. A vizsgálóbíró megkezdte majd a tanúhívatást és újból megindítja a nyomozást. Ha a vizsgálatot befejezik, akkor az iratok visszakerülnek az ügyészre, indítványtétel végett.

Üdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomban: Nagytemplomban d. e. 10 óraor predikál dr. Botykos Béla s.-lelkész, d. u. 5 óraor predikál Durkó Gábor esküdt felügyelő. Kistemplomban: d. e. 9 óraor predikál Peleskey Sándor szenior, d. e. 11 óraor predikál dr. Révész Imre lelkész, d. u. 3 óraor predikál Peleskey Sándor szenior. Kossuth u. templomban d. e. 10 óraor predikál Durkó Gábor esküdt felügyelő, d. u. 5 óraor predikál Uray Sándor lelkész. (Istentisztelet után ifjúsági egyesületi alakulás.) Árpádtéri templomban d. e. 10 óraor predikál Konrad Zoltán helyettes lelkész, d. u. 3 óraor predikál dr. Révész Imre lelkész. Ispótlály templomban d. e. 10 óraor predikál Gábor András s.-lelkész, d. u. 3 óraor predikál Varga Jenő s.-lelkész. Hornokertben d. e. 11 óraor predikál Mezei Béla vallásanító lelkész. Városi kórházban d. e. 10 óraor a bőrgyógyászai klinikán predikál Koroknay István th., 11 óraor a szemészeti klinikán Durkó Gábor s.-lelkész.

A róm. kath. templomban vasárnap Sz. Anna napnak nyolcadán d. e. 6, 7, 11 és fél 12 óraor csendes szent misek. Fél 10 óraor nagy szent mise utána szent beszéd. Délután fél 4 óraor verseny. 4 óraor sz. olvasó.

A máriapócsi zárándoklaton résztvevőket értesíti a rendezőség, hogy a szent gyónást szombaton este 7 órától elvégezhetik. Indulás vasárnap reggel fél 5 óraor. Emlélmről mindenki gondoskodik. A kiknél jelentkezési ív még van, szolgáltatásuk be szombaton délig a Kath. Otthonban.

Ünnepély a Kossuth-utcai templomban. Holnap, vasárnap délután az 5 órai Istentisztelet keretében, annak befejezésekor alakul meg a Keresztény Ifjúsági Egyesületek világszövetségének debreceni csoportja. E szent ügy iránt érdeklődők figyelmét felhívjuk e nagy jelentőségű templomi ünnepélyre, melynek fényét magasan emelni fogja Csikhy Ella énekművész, szülő énekszámra. A művésznek ez lesz az első szereplése Debrecenben.

Jön Lady Hamilton!

Megdrágul a posta. A postás táviratigazgatóság ma nyilvánosságra hozta a postai, téviró- és telefondíjak fölemeléséről szóló tervezetet. A postai díjak általában a duilájára drágulnak. Így a levéldíjak az eddigiek kétszeresei lesznek. A levelezőlapoké a belföldre 1.50 helyett 2 korona, külföldre 5, illetve 7 korona. Az ajánlás díja 12 koronára emelkedik. Legnagyobb fokú a drágulás a külföldi csomagforgalomban. A táviratoknál a belföldön egy szó 4 korona, külföldre 15 korona. A telefondíjak egyelőre nem változnak. A tervezetet még a kereskedelemügyi miniszternek kell jóváhagynia.

Templom Egyesület vegyes énekkarának tanítási órái hölgyek részére csütörtökön este 7-8-ig, a férfiak részére szombaton este 7-8-ig. Mindenkor a kollégium ének- és zenetermében.

Ipari munkások jutalmazása. Felhívjuk az iparos munkaadókat, hogy olyan munkásaikat, akik náluk legalább 15 éven át megszakítás nélkül kifogástalanul dolgoztak, jutalomban való részesülés céljából, az Ipartestületnek augusztus 1-ig jelentsek be. Ipartestületi elnökség.

Jön Lady Hamilton!

A Hungária kávéház ünnepélyes megnyitása. Debrecen egyik legrégibb s legnépszerűbb kávéházát, tulajdonosa, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, újonnan átalakította. A festő munkát Schuller Sámuel, régi, jó hírnévnek örvendő iparos végezte. — Az áldozatkész tulajdonos ma, azaz szombaton este, — ünnepélyesen nyitja meg.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete vasárnap, július 30-án, délután 5 óraor központi klubhelyiségében közgyűlést tart, amelyre a keresztény nemzeti eszme minden igaz hívét meghívja és tisztelettel várja az Elnökség.

A cséplőgép áldozata. Csire Judánna, 28 éves munkásnő, a Püspökladány mellett fekvő Meggyes pusztán a cséplőgépnel dolgozott. Munka közben a gép levágta jobb lábfejét, Sulyos sérülésével a debreceni egyetemi klinikára szállították.

A Debreceni Ipartestület felhívja tagjait, hogy amennyiben birtokukban a trianoni békeszerződés szerint visszaszolgáltatandó ingó javak (gépek, géprészek stb.) vannak, azok az Ipartestületnél 8 nap alatt jelentsek be. Ipartestületi elnökség.

Az adózók figyelmébe. Az 1920 évi XXIII. t.-c. 82. §-a alapján 1922 évre ezuttal első ízben kivetendő I. és VI. közigazgatási kerületben lakó adózók III. o. kereseti adóra vonatkozó kiszámítási terveket tartalmazó lajstrom 1922 évi július hó 29. napjától 1922. évi augusztus hó 5. napjáig bezárólag 8 napot át, a városi adóhivatal illetékes kerületi osztályánál közszemlére kitétvén azt ott mindenki megtekintheti. Az 1920 évi XIII. t.-c. 78. §-a alapján mindenkinek joga van ugy a saját, mint mások adóját illetőleg írásbelleg észrevételeit tenni, amelyet a lajstrom közszemlére kitételének utolsó napját követő 15 napon belül a m. kir. pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani. Városi adóhivatal.

Sütőmesterek figyelmébe. Ma délután 5 óraor az Ipartestületen összvűlést tartunk. Pontos megjelölést kérek. Tárgy a sütőmunkások béremelése, Schneider, alelnök.

Tegnap halottak: A debreceni áll. anyakönyvi hivatalba tegnap a következő halottakat jelentették be: Fejes Margit ref. 16 napos, Krausz Zoltán izr. 15 hónapos. Özy Uri Mihályné ref. 82 éves. Abuczki Ferenc r. kath. 7 hónapos. Czece Mátyás ref. 3 hónapos. Tóth Imre ref. 40 éves. Jók Lajosné ref. 40 éves. Vajás László ref. 16 napos. Schnörch Gyula r. kath. 74 éves.

Jön Lady Hamilton!

Értesítés. Közlöm az érdekelteknél, hogy a javító és a magánvizsgálati engedélyekre beadott kérények elintézésé megtrtént. Az eredmény Fazekas Mihály főreáliskola hirdető-tábláján olvasható. A javító és magánvizsgálatok ideje augusztus 30. 31. Az érettségi vizsgálatok írásbeli ideje szeptember 5. 6. 7. a szóbeli 9-én délután fél 4-ór. Az I. osztályba az előleges jelentkezés augusztus 25-ig tart. Igazgató.

Orvosi hír. Dr. Göndör fogorvos rendelését újból megkezdte. Kossuth-utca 25.

Hajhálók. dívatos kivételben kaphatók Szilágyi Lajos kézimunka és műhímező vállalatánál. Széchenyi utca 1.

Pezzgős üveget nyolc Egoronáért, pezzgős dugót két koronáért vesz a Török Pezzgőgyár.

Ifj. Schaff János táncintézetében, a Royalban, az esti tanfolyam iparos és kereskedő ifjak részére augusztus hó 2-án, este 8 óraor veszi kezdetét.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton: Eva, operett.
Vasárnap délután: Boszorkány.
Vasárnap este: Eva
Hétfőn: Sulamith. Utolsó előadás
A karszemélyzet bucsuja.

Heltay Andor és Székely Zizi bucsuja.

A Csokonai színháznak két kedves tagja mondott bucsút a tegnapi értékes színházi esten a debreceni közönségnek. Heltay Andor és Székely Zizi mind a ketten egyszerre lettek naggya azon a színpadon, ahonnan a magyar színművészet legkitünőbb tagjai kerültek ki. Két évi debreceni szereplésük ideje alatt rohamosan haladtak a dicsőség útján, szerepeikkel, értékes alakításukkal uralkodtak a színpadon s működésüknek sikere szétrepült az országban is. A fővárosi vezető színpadok művészi faktorainak figyelmé feljuttatott és Thália két kiváló tagját művészetük tavaszán elragadták tőlünk.

Heltay Andor a Magyar színházhoz Székely Zizi pedig a Vígsházhoz szerződött. Távozásuk előtt Molnár Ferenc Színház című három egy felvonásosban bucsúztak el attól a közönségtől, amely elsőnek ismerte fel bennük és elismerésével méltóan honorálta is a művészi értéket. Bármenyire örül is mindenki a színház két kedvelt tagjának gyors karrierjén, mégis nehéz szívvel vett tőlük bucsút és engedte őket utjukra. Ez a vidéki publikum sorsa. A felfakadó művészetnek csak a prologusa az övé, a játék művészet fokozatos ragyogásával a minden értéket felszívó főváros lesz.

Izzó, forró, meleg színházi este volt a Heltay Andor és a Székely Zizi bucsuja. A közönség szeretetének tüntető tapsvihara, ajándéka és virágai között vált meg a Csokonai színház két kitűnő tagjától, akiket alig mondott magáénak, már is le kellett róluk mondani. Jelenéseik után, a felvonások végével lelkesedés tombolt körülöttük, hogy művészi pályájuk során mindig kedvesen maradjon meg emléklükben az ő debreceni bucsujuk dicsőségében ragyogó színházi estje.

Votth Ilonka — Éva — Csokonai színházban. Votth Ilonka, ez a ragyogó szépségű és csodás hangú fiatal művésznő lép fel szombaton Évában. Budapest híre van ennek a második „Kosóry” féle karriernek s mint a legszebb és legjobb magyar Carmen emlegetik. Partnere Unger Pista lesz. Fellépnek még: Heltay, Kálmán és Árkossy

Petrovich Sz. és Lóth Ilia főszereplésével a Tizennegyedik első része. Az utca fia és a második része. A rejtelmes házasság egy előadásban lesz bemutatva ma és vasárnap az Apollóban.

Gazember??!

Sándor Mátyás világláger kerü bemutatására a „Meteor” vasárnap. Jegyértékelés szombaton délután 2 óráig.

Reblás az expresszen csütörtökön utoljára a Vígsház mozgóban, 5 felvonásos amerikai történet, melyben Madge Kennedy szereplésével az amerikai társadalom őszinte közvetlenségben mutatkozik be. Bájos szerelmi történet, átszőve pompás kalandokkal. A fővárosi mozgó táblás házak előtt játszó és műsort, melynek elragadó a szép tájképe. Megelőzi „Le az alkoholla!” 2 felv. amerikai burleszk. Előadások 7 és 9 órakor.

Az Atléta király c. cirkuszt ttraktáció barmutatás mutatványal általános feltűnést keltezők, a jól ismert Albertini csoport brüllirozik benne. Ezenkívül Patty mint összeesküvő nevetelős burleszk, az Uránia sláger, 7. Színházi és alkalmi ruhákat kifogástalanul tisztít Koncz, — Debrecen, Arany János utca 10. és Péterfia 30.

Mi az oka a gabonaárak hullámzásának?

A parlament drágasági bizottságának ülése.

Budapest, július 28.

A drágaság kérdésének és a lakásrendelet tárgyában kiküldött külön bizottság ma délelőtt 10 órakor tartott ülést az I. számú bizottsági teremben. Az ülésen Heinrich Ferenc elnök. A kormány részéről jelen volt Tótfy Béla közlekedési miniszter és Valkó Lajos kereskedelmi miniszter.

Heinrich Ferenc elnök megnyitja az ülést. Közli a jelenlévő szakértőkkel, hogy a bizottság a drágaság egyik főokát a gabonaművek indokolatlan magas tőzsdei jegyzésében látja. Felkéri a szakértőket nyilatkozzanak a gabonakötéseknek az áralakulásra való hatásáról, továbbá arról, hogy tapasztaltak-e visszaéléseket és minek tulajdonítják a gabonaáraknak hullámzását.

Frey Kálmán a tőzsde elnöke kijelenti, hogy az utóbbi időben a magas árakat az okozta, hogy úgy a vidéki, mint a pesti malmok és kereskedők hirtelen rohantak meg az eladókat. Szükségesnek tartaná az újságokat arra kötelezni, hogy csak a hivatalos árjegyző lap árát közöljék.

Strasser Alfréd dr. tőzsdeanalízis szerint a buza magas árát az okozta, hogy mind a malmok, mind az ipari vállalatok igyekeztek biztosítani szükségleteiket. Fokozta a bajt, hogy Magyarországon háromszor annyi malom van, mint a mennyire szükség volna. Ezek mind nyájban foglalkoztatni akarják munkásaikat. Ezért igyekeznek szükségleteiket minél előbb biztosítani. Erő-

szakos rendszabályok e téren véleménye szerint nem segítenek.

A bizottság tagjai közül többen kérdést intéztek a szakértőkhöz, hogy minden lebonyolított kötetet bejelentenek-e az árjegyző bizottságnak. A szakértők kijelentették, hogy csak kivételes esetekben nem jutnak a bizottságnak tudomására a megtörtént kötések. Payor Károly azt kérdezte a szakértőktől, hogy az árak leszorítását elősegítené-e, ha a kormány minden kivitt betiltatna.

Frey Kálmán tőzsdeanalízis kijelentette, hogy a kivitel betiltása veszélyes volna a föbbtermelés szempontjából, azonban ő is célszerűnek tartaná, ha a 0 listát kivétel nélkül legálább átmenetileg eltiltatná.

A bizottság a szakértők véleményének meghallgatása után elhatározta, hogy legközelebbi ülését augusztus 2-án, szerdán délelőtt 11 órakor tartja és a meghallgatott véleményeket ezen az értekezleten vitatja meg. Elhatározta továbbá, hogy a kormánytól a (kiviteli tilalomnak további fenntartását fogja kérni.

Tótfy Béla közlekedési miniszter közölte, hogy a múlt évről körülbelül még egy millió métermázs zab készletük van. Ebből egyedül a kereskedőknek és a malmoknál felvett készlet fél millió métermázsát tesz ki.

Elhatározta a bizottság azt is, hogy a legközelebbi ülésre meghívja Hadik János grófot a közlekedési tanács elnökét is.

Vig-est a Fővárosi orium és Folic Caprice műsorával az Arany Színházban. Kitűnő szórakozásban lesz része ma és holnap a közönségnek. Jó nevű fővárosi vendégművészek tartanak Vig-estét az Arany Színházban. Fellépnek: Berkes Ilona szubrett, Cserey Irma, disszóz, Méré Lussy, előadóművész, Vajdaffy Józsa jellemkomikus, Pethő Pál a Vígsház tagja, Pórfi Mihály komikus. Színpad kerü a Kérvény, tréfa, Vélemény dögába... Kabaré tréfa. Az új ruha, bluet, Ezresbankó, dramolett. Telefon hírmondó?? Végtelen kacagató színelőadás. Ezenkívül szóló számokkal az összes tagok fellépnek. Előadások este 9 órakor. — Helyárak 20-tól 100 koronáig. Jegy-értékelés egész nap a pénztárnál.

A korona 34.

Jelentés a mai tőzsdéről

Nemes fényjelentés: 14 karátos arany 660, feldolgozott platina 3300—900—1000, ezüst 3235, 800—1000, ezüst 2730, korona grammonként. A fazon árak az áprilisi fazon áraknál 60 százalékkal drágábbak.

Pálínkjelentés: A tulajdonosok tartózkodnak a pálnika félek eladásától. Árak abszolút literenként ab feladé állomás törköly 380—400, szilva I. 500, seprő 400, borpárlat 500.

Fűszerjelentés: Fahéj 580—90, fekete bors 160—70, kómény 600—10, cacaó 700—80, csokoládé közép 600—50, tea oreang pecó 1600—50, pecó souhong 1200—50, Kvaemala kává 810—20, santos I. r. 670—80, II. r. 650—80, rizs borsgmal 2130—2, pfortugal szardínia 200. Irányzat szilárd.

Gyapju jelentés: A helyzet változatlan. Árak minőség szerint 360—440 korona körül mozognak.

Mezőgazdák szentjelentése: I. r. 1500—50, II. r. 1200—50, lucerna 1550—600, szalma 800—50.

Nemesfémpénzek piaca: Az irányzat szilárd. Ezüst korona 126—131—29, forint 330—35—32, 5 koronás 640—60—50, napoleon 6300—500, 20 koronás magyar arany 6400—600.

Budapesti zárlatban valtak: Napoleon 6375—425, angol font 2775—7325, dollár 1660—80, francia frank 136 és fél, 137 és fél, marka 300—10, lira 7475—525, osztrák korona 430—50, rubel 31 és fél, 32 és fél, lei 1040—1060, szokol 3835—55, svájci frank 317 és fél, 318 és fél, korona dinár 1990—2010, lengyel marka 252—62.

Devizák: Amsterdam 650—60, Budapest 1020—40, London 7425—75, Berlin 302 és fél, 312 és fél, Milánó 7625—7675, Páris 13650—750, Prága 3800—30, Stockholm 4350—4410, Svájc 131850—950, Bécs 410—30, Zágráb 505—15, Newyork 1666—86, Varsó 27—8.

Zürichi zárlat: Berlin 97 és fél, Newyork 526, London 2341, Páris 4365, Prága 1195, Budapest 34, Zágráb 160, Varsó 8 és fél, Bécs 1 és háromnegyed, osztrák bélyegzett 2.

Terménytőzsde zárlat: Javult vételkedv mellett a mai terménytőzsdén barátságos irányzattal élénk forgalmat bonyolítottak le, az érdeklődés elsősorban kenyérmagvak iránt nyilvánult meg, míg a takarmányokké ma kissé csendesebbek voltak. Tengeriben egyáltalán nem volt forgalom. Hivatalos árak: Buza 76 kgr-os tiszta-vidéki 5600—860, egyéb 5600—750, 6 buza 76 kgr-os tiszta-vidéki 5700—900, egyéb 5700—850, új rozs 4300—600, takarmányárpa új 5100—200, új zab 5800—6000, tengeri 5450—800, repce 11000—12000, korpá 3300.

Ferencvárosi sertésjelentés: Dél hívatals: Szabadvásári maradvány 170 sertés és 20 süldő, érkezett 10 sertés és 9 süldő, eladott 134 sertés. Árak: zsirsertés, fiatal, nehéz 260—84, könnyű 140—260. Zártvásári maradvány 58, érkezett 16, eladott 52. Árak: zsirsertés, fiatal, nehéz 250—73, könnyű 300.

ÓCSKA

használatot becserelek. Nagyobb tetelt elszállítok. STEINER, EÖTVÖS-U. 110.

SZIREK ANDRAS

elsőrendű ur- és egyenruha szabása angolgyapjuszövetek iskolai és egyenruhái sapkákrákára
Szent Anna-utca 1. szám
Telefon szám 303.

Keresünk

azonnali belépésre koránkelő, szorgalmas

nőtlen ispánt

3000 holdas homoki gazdaságunkba Megkereséseket:

Bóni Gyártelep és Mezőgazdasági R.-T. gazdaságainak központi irodája Nyíroszászfai címre kértünk.

Ismét kapható Bécsi Kreolin

gyógykezeléshez

kg. 140.

Bécsi Kreolin

desinficiáláshoz

kg. 120.

Dr. Rex Chémiai Gyár és Gyógyszerkereskedés R.-T. Debrecen.

Városház épület. Telefon 292.

DIETRICH és GOTTSCHLIG R.-T.

Figyelmeztetés.

Féltreértések és jóhiszemű tévedések elkerülése céljából ezúton értesítenem tisztelt üzletfeleimet, hogy miután a háboru kitörése előtt az általam alapított Gottschlig Ágoston Részvénytársaság kitélekből kiléptem s a háboru végigkötődtem, az édesatyám által 1885-ben Budapest, X. Füzér-utca 30. sz. alatt

Dietrich és Gottschlig

likőr- és rumgyárt fenti helyen, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, ismét működésbe hoztam.

A Gottschlig Ágoston Részvénytársasággal tehát semmiféle közösségem nincsen és miután az összes régi bevált receptek birtokában vagyok, birtokosíthatom a nagyrabecsült régi vevőkönönségemet, hogy ezáltal is a régi és legkiválóbb minőségű árut gyártom és hozom forgalomba.

Ugy régi, mint új vevőköröm párt fogását kérve

kiváló tisztelettel:

Iovag Gottschlig Ágoston

és DIETRICH és GOTTSCHLIG R.-T.

vezéregazgatója.

Budapest, X., Füzér-u. 30.

Palace pensióban és Ráday pensióban

BUDAPEST, Károly-körút 3. II. em. Telefon: József 116-20.
BUDAPEST, IX. Ráday-utca 22. szám. Telefon: József 28-48.
modern kényelmes, tiszta szobák,
elsőrendű étkezéssel jutányos áron kaphatók.

APRÓ :: :: HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyezeri beiktatás 10 szög 15 K. minden további szó 1 K 50 f. Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apróhirdetés díja 10 szög 20 K. minden további szó 2 K.

Ajánlat

Teknologiai
rajz szerint szabni tanítók, beiratás reggel 8-tól 9-ig, vasárnap egész nap, női ruhákat készítek lakáson és házaknál. Bogdányi Rozália, Miklós utca 43. 1722

Nagyon
tisztességes és megbízható vidéki árva leány elmenne tanulónak a szülői gyárba, vagy hentesáru üzletbe. Cím a kiadóban. 1791

Cseplést
vállalok negy és hatos gépre. Arany János utca 37. Ehrenreich. 1410

Egy
butorozott szoba kiadó Telek utca 9. kereszt-épület. 1783

Jegykezelők
piac utcai sétány padoknál alkalmazást nyernék. Jelentkezés a Vasbutorgyárban 1877

Adok
százszázötvenezer koronát annak, aki úri családot 3 szobás tágas, modern lakáshoz juttat csendes házban a főier közvetlen közelében. Ertesítésekot „Igényjogosult” címen kiadóhivatalba kérek. 1310

Vízvezeték,
fürdőszoba berendezési csatornázási és closett-berendezési munkákat szakzerűen a napi áron vállalok, valamint fürdőkádak, kályhák és mosdók, vízartány 1000 és 1500 ltr és szivattyúk raktáron Máthéi János Debrecen, Csapó utca 24. szám. Telefon 321. 1

A városhoz
két kilométerre 8 hold tallo legelő kiadó. Ertekezni lehet Bozzai telep, Dévai u 29. sz. 1829

Magasan
díjazom, ki elcsereleli szép utcai szoba, konyha, spájz és mellékhelyiségekből álló lakásomat 2 szobásra. Cím Csapó utca 1. mű terem. 1787

Lakásosere
három szobás lakással nagy ráfizetéssel elcserelelném 2 szoba, 2 előszobából, mellékhelyiségekből álló utcai lakásomat Bethlen 68. háttérhajónos. 1810

Étkezzen
Ujházyné elsőrangú polgári étkezdéjében Varga utca 24. Szolid áruk. Tisztviselőknek negyven százalék engedmény. 1814

Tűzálló
samott kapható Timár utca 11. 1801

Egy
éves gyermekemet tartásra kiadnam, fizetek érte. Hadházi ut 5. sz. 1849

Üzlet
szobák részére vagy bodegának alkalmas tébb utcán azonnal átadó Porcsin, Csapó u. 41. 1856

Atadó
egy nagy üres szoba, a főútvonalnál, irodának is alkalmas. Cím a kiadóban. 1855

Elcserelelném
a nagytemplom közelében levő 2 szobás lakásomat ugyancsak ezen környéki lakással. Ertekezhető dr. Karsainál Piac utca 63. 1854

Férfi ruhák
szabásának rajzára ki volna hajlando alaposan megtanítani. Cím Kőlcsey 3. száma. 1852

Tisztviselőszövből
csinos öszi kabátokat készit jutányosan Veress Margit divatterme Kőlcsey 3. 1851

Szabni
tanítók augusztusban, Beiratkozni bármikor lehet. Veress Margit divattermében, Kőlcsey 3. 1850

Egy
kis szoba, konyhás lakásomat átadom annak, aki butoromat megveszi Vigkedvü Mihály u. 43. 1853

Bérbeadom
13 holdas tanyás földemet Belleglő újostásu föld Hosszapályi Kővesut mentén. Ertekezhetni Arany János utca 42. 1842

Figyelem!
mézes kannák erős horgonyozott vaslemezzel Citromnál, Király utca 2. 1840

Hentes,
csemegeüzlet főter szájában izléses berendezéssel, vagy megállapodás szerint átadó. Mindenre alkalmas. Cím a kiadóban. 1838

Eőtvdő utcában
lévő egy szobás, konyhás lakásomat elcserelelném hasonlóval Kivály utca közelében Cím a kiadóban. 1800

Piac utrához
közel utcai, két szobás, konyhás, spajzos lakásomat elcserelelném hasonlóval Cím a kiadóban. 1828

Kereslet

Egy
cipészsegéd felvétetik Csonka u 15. 1782

Aranyat, ezüstöt,
brilliansat, zálogcédulákat vesz. Meghívásra hazhoz is elmegy: Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz., udvarban, I. em.

Boroshordókat
megvételre keres Király István kereskedő Debrecen, Degenfeld tér 11. sz. Telefon 286. 1731

Asztalos
segédek íróasztalok készítésére állandó munkára felvétetnek. Kovács Gyula Darabos u. 17. 135

Zsákokat
használtakat veszek. Timár u. 11. Tóth. 1721

Kovácssegéd
felvétetik Juhász Bela Kovácsmesternél Homok utca 140. 1720

Megbízható
mindenes szakácsnő 2 tagu családhoz felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1757

Fodrász
segédet kisefitőnek és tanulót felvevő Kárpóli, Eötvös u. 64. 1807

Fényezők
és lakatosok felvétetnek, ugyszinten tanoncokat fizetéssel szerződhet a Vasbutorgyár 1878

Kiszolgáló
kisasszony azonnal felvétetik Szilágyi Lajos kézimunka és műhímződjébe Széchenyi u. 1. 1790

Debreceni
zóna bélyegeket veszek „Bélyegothon” Fűvész kert utca 14. emeleten. 1773

Cipész
vagy csizma munkás felvétetik Homokkerti, Hegyi Mihályné utca 36. 1770

Megveszem
két-három szoba butorát, ha lakását átengedi. Prahásc, Bathyányi utca 2. 1769

Szakácsnő
elsőrendű kűtűndő főző és sütni, a háztartásban teljesen jártas gyermektelen házaspárnál magasabb fizetést, csakis könyvvel és hosszabb gyakorlattal bíró jelentkezzen Hegedűs Áruháza Piac u. 49. szám. 1628

Keresek
földbirtokot 20-60 holdig. Tóth, Csapókert. Klapka u. 42. 1672

Pavagókat
állandóan alkalmaz jó fizetéssel Bariba ftelepén Ispótlly u. 3-b. 1724

Csizmadia
segédek felvétetnek. Árpád utca 34. 1812

Óriási drágaság

de azért még mindig a legjutányosabban szerezheti be **cipő és csizma** szükségletét, úgy méret után mint készen, ha le megy **Fábián** cipő és csizma készítő műhelyébe, **Rákóci-utca 71. alá** Javitások jutányosan.

Gépész
csepléshez azonnali alást keres bármilyen vezérművel. Címét kérem leadni vagy a kiadóban megkérdezni. 1798

Aranyat,
ezüstöt, ékszer, legmagasabb napi árban vesz Blattner ékszerész Kossuth u. 4. sz. 1630

Ügyes
kiszolgáló és kifutó leány felvétetik Cipő nagyruház, Bika mellett. 1860

Elárusító
gyakorlott és fü tanuló felvétetik Katz Herman cégnél, Piac utca 43. 1848

Intelligens
uri leány lakást és kosztot keres, esetleg szobátársnak menne. Cím a kiadóban. 1846

Parádés
kocsist bentkosztost keresek augusztus 1-re gyakorlattal Piac 71. I. emelet I. lépcső. 1845

Munkás leányok
azonnal felvétetnek. Honvéd utca 16. 1844

Némétül
és totul tudó egyszerű nő nappalra kosztal és jó fizetéssel 3 gyermekhez, a legkisebb 5 éves, elsejére felvétetik, bazi dologba is segédkezik. Szucsnel, Arany János u. 46. 1865

150 ezer
korona kölcsönt keresek sürgősen 6 hónapra az üzletbefektetésre — biztosíték ellenében. — Cím a kiadóban 1813

Vaságyat
összezsukhatok keresek megvételre azonnal. — Cím a kiadóban. 1808

Íródi
gyakorlattal bíró tisztviselő azonnali bélelésre kerestetik Schuchszky János és társa cégnél Szent Anna-utca 7. 1837

Intelligens
fiatal embert keresek lakótársul. Ertekezni Harmathy könyvkereskedés. 1799

Ügyes
gyakorlott kezeleány felvétetik Ábrahám Erzsébet női kalapüzletbe. Kossuth u. 17. 1832

Mindenes
főtűndő azonnalra kerestetik Szent Anna 7. 1838

Két szobás
modern lakást keresek százezer koronáig. Cím a kiadóban. 1788

Kifutó
keres a Gyógyáru Kereskedőház Részvénytársaság 14. utca 41. 1816

Butorozott
szobát keresünk, konyha használattal, esetleg udvarra nyíló szobát Vörösmarti u. 7. 1805

Csizmadiasegéd
felvétetik Árpád tér 20. 1825

Kertésznek
feles, komenció (esetleg bérlőnek) jelentkeznem, virágtövekkel jobb család. Ajánlatokat — Csapó 19. házmasterhez. 1820

Pénzbeszedőt
keres a Magyar Francia biztosító társ. Piac utca 77. 1819

Ügyes
mindenes leányt vagy asszonyt könyvvel keresek azonnali bélelésre Varga u. 28. utcai lakás. 1858

Mindenes
családleány kerestetik könyvvel. Nap utca. 1. 1797

Egy
cipész segédet vagy csizmadia vegyes munkára keresek bentkosztva Felsőjózsa, Nagy Antal 1803

Eladás

Háló, ebédlők,
konyha berendezések, keményfa és mindenféle modern butorokban nagy választék a legolcsóbban beszerezhető, menkülteknek és tisztviselőknak áruajánlása. — kizárólag Hausner, Simonffy utca 2-c. bérházi butorüzletében. 1745

4 ülésel
keresztifedezés konyhu sarga homokfűtő vadaskocsi elad. Domahidi u. 13. Homokkerti. 1772

Jó forgalmu
fűszerüzlet korlátolt italmérettel, 2 szobás lakással azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1766

Eladó
egy könnyű lovassági kard. Cím a kiadóban. 3

Eladó
szép selyem paplan, szőrviz talak. Hatvan utca 11. 1762

Egy
pedálos Sunda 6 számú cimbalom eladó. Megtekinthető Nyil utca 114. özv. Ötvösne. 1761

Eladó
egy minden kellekkel felszerelt kűtűndő mozgépk. Simonffy u. 17. 137

Eladó
Kinzi utca 55. sz. ház vendéglő és hentes üzlet. Ertekezhetni ugyan ott. 1611

Trafik
vagy élelmiszerüzletnek is igen alkalmas, jelenleg hentesüzlet, be rendezéssel eladó. Simonffy ut 2. 1683

Eladó
egy 8 méteres göré. — Cím a kiadóban. 1796

Eladó családi ház
3 szoba, előszoba és kűtűndő egy szoba, konyha 300 negyszögöl gyümölcsös és veteményes beültözhető. Gazdálkodni, itarüzemnek — hízlatonak kiválóan alkalmas Domokos Lajos u. 8. Vénkert. 1753

Sestakerében
uri lak, 1248 negyszögöl termőszőlővel és gyümölcsösökkel, új épület, mely áll: 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, üvegezett veranda, nyári konyha, istálló, kocsiszin, göré stb., az egész alapinczeve, pála fedéllel, villany, vízvezetékekkel felszerelve — sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 1780

Lószerszám
teljesen szűből, kisebb lovakra eladó. Alkalmi vétel. Praháscnál. Bathyányi u. 2. 1771

Eladó
jókarban levő használt butorok Zsák utca 13. 1824

Eladó
hat darab fal három éves úszóborjú, helyszüke miatt Ertekezhetni Vár u. 8. 1823

Bor
huszbeütő eladó. Ertekezhetni Mélfusz tér 13-14 között. Telefon 406. 1822

Eladó
gyermekjátékok Szent Anna 30. sz. kereszt-épület. 1830

Egy
jó hangu mester hegedő eladó. Cím a kiadóban. 1831

Homokkerti,
Bujdosó utca 44. számú ház elköltözés végett eladó, 2 szoba, konyha, egész lakás el foglalható. Lakó nimes. 1802

Eladó
kis családi ház. Ertekezni Fényi hentesnél. Ugyanott üzletberendezés is eladó. Csapó u. 98. 1811

Eladó
ocskó ház 2 szoba, konyha 1660 kv. ol kert, esetleg terméssel szép gyümölcsös és más jó épületek. Tócskerti, István ut 43. Ugyanott értekezni. 1804

50 kg.
nullás liszt eladó. Zápolya u. 3. 1861

Eladó
sertések 6 hónapostól évesig. Ertekezni Vihar utca 19. sz. 1847

Eladó ház
Kaban nagy gyümölcsös telekkel. Ertekezni Bethlen u. 22. 1697

Szemes
tengeri 20 mázsa eladó. Cím megtudható Peterfia út, varroda. 1844

Eladó
7 drb. összesen 16 mtr hosszú ablak tokkal, üveggel, kertésznek — vagy nyári fálnak, asz talsparhelt, 4 drb. szek, nagy diófa asztal, gramofon, Zápolya u. 3. szám. 1830

Egy
jókarban levő szoba butor azonnal eladó. Homokkerti, Harsányi Guszav utca 15. szám. 1834

Boldogkertenben
egy ház gyümölcsös-kerttel eladó. Csónak-utca 6. szám. 1664

Cukrászdáknak,
vendéglőknek és kerti helyiségek díszítésére husz drb. bukszus nővény ládákban eladók. Bujdosó utca 52. szám Homokkerti. 1541